

Корфу, въ Патавійской греческой гимназiи и Болонской Академiи, затѣмъ его дѣятельность на родинѣ въ качествѣ народнаго учителя и кончается характеристикой школы въ Корфу, основанной Θεοτοки уже въ санѣ пресвитера, въ 1758 г.

Рецензiи появились на слѣдующiя книги:

Θ. Успенскiй, Очерки византiйской образованности. Рецензiя **А. Лебедева**, въ Чтенiяхъ Общества Любителей Духовнаго Просвѣщенiя, 1894 г., Январь, отд. II, стр. 85—114.

Остроумовъ, Введенiе въ православное церковное право, томъ I. Харьковъ, 1893. Рецензiя **Н. Заозерскаго** въ Богословскомъ Вѣстникѣ, 1894, Июнь, отд. IV, стр. 489—496.

Д. Θ. Бѣляевъ, Ежедневные и воскресные приѣмы византiйскихъ царей и праздничные выходы ихъ въ храмъ св. Софiи въ IX—X в. Рецензiя **г. Лихачева** въ Историческомъ Вѣстникѣ, 1894, Январь, стр. 232—235.

Бракенгеймеръ, Ἀλεξίου Κομνηνοῦ ποίημα παραινετικόν въ сравненiи съ русскимъ Домостроемъ. Одесса, 1893. Рецензiя **г. В. Б.** въ Историческомъ Вѣстникѣ, 1894, Июнь, стр. 837—838.

Б. Мелiorанскiй.

Сентябрь 1894 г.

ГРЕЦIЯ и ТУРЦIЯ.

Ἰωάννης Παντελεημονίδης, ἀρχιμανδρίτης: Τὰ Κελλίβαρα [Νεολόγου Ἑρδ. Ἐπιθ. I, 1892, σ. 406—408, 422—423].—Μακρὰ περιγραφὴ, μεθοδικῶς γεγραμμένη, τῆς κωμοπόλεως Κέλβερι, τῆς κειμένης ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ νοτιοδυτικῶς τῆς Ναζιανζοῦ. Ἐν τῇ κωμοπόλει αὐτῇ πρότερον ὑπῆρχε τῶν Κελλιβάρων ἡ μονή. Ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου σφῆζονται τέσσαρες εἰκόνες παλαιαί, ἀφιερωθεῖσαι κατὰ τὴν ἐπιτόπιον παράδοσιν ὑπὸ Κωνσταντίνου ζ' τοῦ Πορφυρογεννήτου. Ἰδιαιτέρον κεφάλαιον τῆς περιγραφῆς τοῦ τόπου τούτου πραγματεύεται περὶ τῶν ἔξω τῶν Κελλιβάρων καὶ τῶν ἐν τοῖς περιχώροις σφζομένων ἀρχαίων ἑρεπίων. Σημειώσεως δὲ ἄξιόν ἐστι τὸ νῦν λεγόμενον χωρίον Κανίταλα, ὅπερ ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἰωάννης ταυτίζει τῷ Κονόταλα, τῷ μνημονευομένῳ ἐν τῇ διαθήκῃ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ· ἕτερον χωρίον τουρκικὸν ὀνομάζεται νῦν Περίστρεμμα. Ἐν τούτῳ εὕρισκεται ἐπιγραφὴ λέγουσα· «Ἐνθάδε κεῖται ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτὸς δοῦλος Θεόφιλος· ἐκοιμήθη ἐν ἔτει θεογονίας (ς)ψκζ', ἐν μηνὶ ὀκτωβρίῳ ιβ'» [=1218]. Ὑπάρχει καὶ μέρος, παρὰ τὸ Περίστρεμμα, λεγόμενον Φάλακκα, ἐν ᾧ σφῆζονται κατεστραμμένοι ἐκκλησίαι μετὰ τοιχογραφιῶν· καὶ ἐν τῷ χωρίῳ Καρὰ-Γκεδικ ὑπάρχει ναὸς λελατομημένος ἐν πέτρα, οὗ ἡ πρόθεσις ἔχει τὴν ἐπιγραφὴν αὐτὴν· «... οὗτος ὁ ἱερὸς ναὸς ἐλατομήθη ἐν ἔτει θεογονίας. . . .». Καὶ πάλιν ἐντὸς ἐτέρας ἐκκλησίας λελατομημένης γέγραπται ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη· «Οὗτος ὁ πανένδοξος ναὸς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐπεσκευάσθη καθὼς ὁράται διὰ συνδρομῆς Βασιλείου . . . καὶ . . . τῶν Ῥωμαίων βασιλευόντων καὶ Κυρίλλου ἀρχιερατεύοντος ἐπὶ ἡγουμενίας Ἰωάννου . . . ἐν ἔτει θεογονίας . . .». Ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἰωάννης προστίθῃσιν ἀμφο-

τέραις ταῖς ἐπιγραφαῖς ἀριθμούς ἐτῶν· ἄλλ' ὡς ἔχουσιν οὗτοι, φαίνονται μοι πλημμελεῖς ἢ κακῶς ἀντιγεγραμμένοι. Καθόλου ὅμως ἡ ἀνάγνωσις τῆς περιγραφῆς τῶν περὶ τὰ Κελλίβαρα τόπων διερεθίζει τὴν ὁρεξίν παντός ἐπιστήμονος ἀρχαιολόγου τοῦ ἐπιθυμεῖν συστηματικῆς τε καὶ εἰδικῆς τῶν ἐκτὲρ μνημείων ἐξετάσεως.

Ν. Ι. Γιαννόπουλος, Ἑλληνικαὶ καὶ ῥωμαϊκαὶ ἐπιγραφαὶ ἐν Δράμα [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. Ι, 1892, σ. 475—476, 652—653]. — Ἴσως τρεῖς ἢ τέσσαρες τῶν ἐπιγραφῶν τούτων εἰσὶν ἄγνωστοι. Ὁ ἐκδότης αὐτῶν ἀγνοεῖ τὸ βιβλίον τοῦ Heuzey [Mission en Macédoine] καὶ τὴν ἐμὴν ἀρχαιολογιαὴν συλλογὴν [Ἀρχαιότητες καὶ ἐπιγραφαὶ Θράκης καὶ Μακεδονίας. Ἑλλ. Φιλ. Σύλλ. τ. ιζ', 1886, παράρτ. ἀρχαιολ. σ. 106—113], ἐν ᾗ διορθοῦνται καὶ τινες τῶν παρὰ τῷ Heuzey ἐπιγραφῶν. Ἡ παρὰ τῷ Γιαννοπούλῳ ζ' ἐπιγραφή κεῖται παρ' ἐμοὶ πληρεστάτῃ [σ. 108]· ἡ παρ' αὐτῷ ιβ' προεκδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Heuzey διωρθώθη παρ' ἐμοῦ [σ. 112]· ἡ τοῦ Γιαννοπούλου ἔκδοσις ἐπαναλαμβάνει τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Heuzey, προστίθῃσι δὲ καὶ ἕτερ' ἀπαράδεκτα· ἡ παρ' αὐτῷ πάλιν ιγ' μετ' ἐσφαλμένων ἀναγνώσεων ἐπιγραφὴ εὐρίσκεται παρ' ἐμοὶ καλῶς ἔχουσα [σ. 113]· καὶ ἡ ιδ' εὐρίσκεται παρὰ τῷ Heuzey, παρ' ἐμοὶ δὲ ὑπάρχουσι δύο διορθώσεις εἰς τὴν ἔκδοσιν τούτου [σ. 112]· ἡ δὲ ιε' ἀκριβέστατ' ἀνεγνώσμενη παρ' ἐμοῦ κεῖται ἐν τῇ 108-ῃ σελίδι τοῦ πονηματίου μου. Τῶν ὑπὸ τοῦ Γιαννοπούλου συλλεγεῖσθαι ἐπιγραφῶν μία μόνη ἐστὶ τῆς βυζαντινῆς περιόδου [ἀριθ. ις' πρβλ. καὶ ιζ', σ. 652—653], ἡ τετειχισμένη ὑπερθεῖν τῆς θύρας τῆς ἐν Δράμα μητροπόλεως, ἡ μνημονεύουσα τοῦ κουροπαλάτου Ἀλεξίου τοῦ Μανιάκη [1144—1145] ἀλλὰ καὶ αὕτη οὐ μόνον ἀκριβέστατ' ἀνεγνώσθη παρ' ἐμοῦ, ἀλλὰ καὶ πανομοιότυπως ἀπαρχαλλάκτως ἐξεδόθη [σ. 109]. Ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ὁ ἐκδότης ἀνέγνω «φήμη»· γραπτέον «φημή» = φημί.

Δ. Α. Π[αναγιωτίδης], Ἡθῃ καὶ ἔθιμα τοῦ τμήματος Παραμυθίας ἐν Θεσπρωτίᾳ [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. Ι, 1892, σ. 663—664].

Β. Α. Μ[υστακίδης], Ὀλίγαι σκέψεις περὶ γεωγραφίας. Εὐξείνου Πόντος [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. Ι, 1892, σ. 666—668, 681—683, 696—699, 714—715]. — Περιγραφὴ τοῦ Εὐξείνου Πόντου περιληπτικὴ καὶ μεθοδική, κατὰ τε τοὺς ἀρχαίους καὶ τοὺς νεωτέρους γεωγράφους.

Π. Γ. Παπακωνσταντῖνος, Ἡ (Μακεδονικὴ) Βέρροια [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. Ι, 1892, σ. 726—727]. Ὁ αὐτὸς αὐτόθι περὶ τῆς μακεδονικῆς Ἡμαθίας [σ. 759].

Π. Γ. Παπακωνσταντῖνος, Περὶ τοῦ (ἐν Μακεδονίᾳ) Λυδίου ποταμοῦ [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. Ι, 1892, σ. 790—792]. — Ὁ ποταμὸς οὗτος ὀνομάζεται νῦν ἐλληνιστὶ Μαυρονέρι, τουρκιστὶ δὲ Καρᾶ-Ἀσμάκ.

Χρῆστος Παπαδόπουλος, Περὶ τινων χειρογράφων τῆς ἀρτὶ ἀποτεφρωθείσης μονῆς τῆς Μαχαιράδος ἐν Κύπρῳ [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. Ι, 1892, σ. 830—831]. — Τὰ χειρόγραφα ταῦτα, ἐξ τὸν ἀριθμόν, εἶδεν ὁ Χρῆστος πρὸ τῆς ἀποτεφρώσεως τῆς μονῆς. α') Τετραευαγγέλιον μετ' εἰκόνων τῶν εὐαγγελιστῶν, γεγραμμένον κεφαλαιώδεσι γράμμασι τῆς ἐνάτης ἐκατονταετηρίδος [Uncialcodex]. — β') Ἰὼβ μεθ' ἐρμηνείας· τεύχος ἡκρωτηριασμένον τῆς ὁγδόης

ἐκατονταετηρίδος, ὡς λέγει, γεγραμμένον γράμμασι στρογγύλοις κεφαλαιώδεσι. — γ') Τεῦχος τῆς ιδ' ἑκατ. περιέχον Νικηφόρου τοῦ Χούμνου πέντε φιλοσοφικά πονημάτια: περὶ κόσμου καὶ τῆς κατ' αὐτὸν φύσεως, περὶ τῶν πρώτων καὶ ἀπλῶν σωμάτων, περὶ τοῦ ὅτι τῆς γῆς ἐν μέσῳ τοῦ παντός ἐστώσης ταύτης κατώτερόν ἐστιν οὐδέν, περὶ τοῦ ὅτι μήτε ἡ ὕλη πρὸ τῶν σωμάτων κτλ., ἀντιθετικὸς πρὸς Πλωτῖνον περὶ ψυχῆς. — δ') Συλλογὴ πατερικῶν πονημάτων, οἶον 'Ησυχίου 'Ιεροσολυμίτου, Βασιλείου Καισαρείας, Κυρίλλου 'Αλεξανδρείας, 'Ιουστίνου φιλοσόφου ἐκ τοῦ περὶ ὁρθῆς πίστεως κτλ. Τὸ τεῦχος ἦν τῆς δεκάτης ἑκατ. — ε') 'Ιωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐρμηνεία τῶν ἀποστολικῶν πράξεων, ἀντιγραφείσα τῇ ιβ' ἑκατ. — ς') Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγοι καί, γεγραμμένοι τῇ δεκάτῃ ἑκατονταετηρίδι.

Δ. Α. Παναγιωτίδης, Χρονολογικὸς κατάλογος τῶν ἐπισκόπων Παραμυθίας μετὰ τῶν ἀρχαιοτέρων τῆς Εὐροίας, Φωτικῆς καὶ Βουθρωτοῦ [Νεολ. 'Εβδ. 'Επιθ. II, 1893, σ. 308—311].

Ἀλέξανδρος Ε. Λαυριώτης, Περὶ τῆς χιακῆς οἰκογενείας Καλοθέτου [Νεολ. 'Εβδ. 'Επιθ. II, 1893, σ. 401—403]. — Δημοσιεύει χρυσόβουλλον Ἀνδρονίκου τοῦ γέροντος, γραφὲν ἔτει 1314-φ πρὸς Ἀνδρέαν μοναχὸν τὸν Καλοθέτην καὶ 'Ιγνάτιον ἱερομόναχον τὸν Καλοθέτην, οἷς ἐδόθη πατριαρχικῶν γράμματι τὸ ἐν Βερροίᾳ μοναστήριον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

Νικόλαος Γ. Μυστακίδης, 'Επισκοπικοὶ κατάλογοι· παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν χρονολογικῶν καταλόγων τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀμασείας κ. Ἀνθίμου Ἀλεξοῦδου. Μητρόπολις 'Ιωαννίνων [Νεολ. 'Εβδ. 'Επιθ. II, 1893, σ. 864—866]. — Προλογίζει ὁ Ν. Μυστακίδης λέγων ὠφέλιμά τινα περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας τῶν 'Ιωαννίνων· εἶτα δὲ καταγράφει τοὺς μητροπολίτας αὐτῶν, τοὺς ἀπὸ τοῦ 879-ου μέχρι τοῦ 1889-ου ἔτους, συμπληρῶν οὕτω τὸν ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Ἀνθίμου προεκδοθέντα κατάλογον· ἀλλ' ἀμφοτέρωι οἱ καταλογοποιοὶ ἠγνόησαν ἄχρι τοῦδε μητροπολίτας δύο τῶν 'Ιωαννίνων, ὧν τὰ ὀνόματα προεφανέρωσα [Δελτίον τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολ. ἐταιρίας τῆς 'Ελλάδος· τεῦχος XI, 1891, σ. 458 καὶ 490], τουτέστι Γρηγόριον, τὸν ὑπὸ Θεολήπτου τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου σταλέντα πρέσβυν εἰς 'Ρωσίαν ἔτει 1514-φ, καὶ Δανιὴλ τὸν ἔτει 1571-φ μνημονευόμενον ἐν σιγγλίῳ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Μητροφάνους.

Κύριλλος 'Ηλ. Παυλίδης, Ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς πόλεως Κερασοῦντος [Νεολόγου 'Εβδομ. 'Επιθ. II, 1893, σ. 221—224]. — Ὁ συγγραφεὺς ὑποστηρίζει τὴν ταυτότητα τῆς νῦν Κερασοῦντος πρὸς τὴν παρὰ τῷ Ξενοφῶντι μνημονευομένην ὁμώνυμον πόλιν, ἀντιστάμενος κατὰ τῶν ἐναντιοφρονούντων. Προστίθῃσιν εἶτα κατάλογον τῶν ἀρχιερέων αὐτῆς [431—1613]· μεθ' ὃ δηλοῖ, ὅτι κατέχει νόμισμα Κερασουντίων μετὰ τῆς προτομῆς Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, εὐρεθέν, ὡς φαίνεται, περὶ τὴν νῦν Κερασοῦντα.

Β. Α. Μυστακίδης, Ἐλεγχοι τῶν περὶ Κερασοῦντος ὑπὸ τοῦ κ. Παυλίδου εἰρημένων [Νεολ. 'Εβδ. 'Επιθ. II, 1893, σ. 266—269]. — Ὁ αὐτός: Μία Κερασοῦς ἢ δύο; [Αὐτόθι, σ. 290—292].

Κύριλλος 'Ηλ. Παυλίδης, Μία Κερασοῦς, καὶ αὕτη ἡ 129

χιλιόμετρα δυτικώτερον τῆς Τραπεζοῦντος κειμένη ἐστὶν ἡ ὑπὸ τοῦ Ξενοφῶντος μνημονευομένη [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 366—368, 85—387]. — Ἀπόκρισις πρὸς τὸν Μυστακίδην.

Β. Α. Μυστακίδης, Τοπογραφικά· τελευταία λέξις τῷ κ. Παυλίδῃ περὶ Κερασούντων [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 466].

Κύριλλος Ἡλ. Παυλίδης, Τοπογραφικά· ἀνακεφαλαίωσις τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Β. Α. Μυστακίδου περὶ τῆς Ξενοφωντείου Κερασούντος εἰρημένων [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 665].

Σταῦρος Ἰ. Βουτυράς, Περί τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνδεομένων μεγάλων ἱστορικῶν γεγονότων [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 411—413, 431—434, 511—513]. — Περιλήψεις τῆς περὶ τοῦ ὕμνου τούτου τύποις ἀνεκδότου καὶ σπουδαίας, ὡς φαίνεται, συγγραφῆς τοῦ λογιστάτου Βούτυρᾶ, ἀναγνωσθείσης ἐν τῷ Κωνσταντινουπόλεως Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ.

Σταῦρος Ἰ. Βουτυράς, Βυζαντινῆς τοπογραφίας πάρεργα. Τὰ Προμώτου, Πρόοχοι ἢ Βρόχοι, Τὰ Βορραδίου, Τὰ Ἀνθεμίου, Βασίλεια ἐν Βρόχοις, Μετάνοια Θεοδώρας, αἱ Σοφιαναί, ἡ Χρυσοκέραμος [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 561—565, 581—585]. — Ὁ συγγραφεὺς ἐρμηνεύει χωρίον τοῦ Πασχαλίου Χρονικοῦ καὶ ἄλλα τινὰ χωρία βυζαντινῶν ἱστορικῶν, ἐν οἷς οἱ μνησθέντες ἀναφέρονται τόποι· καθορίζει δὲ καὶ τὴν τοποθεσίαν αὐτῶν.

Ν. Ι. Γιαννόπουλος, Χρονικὰ σημειώματα Θεσσαλίας [Νεολόγου Ἐβδομ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 241—243]. — Δημοσιεῖσι στίχους δεκαπεντασυλλάβους καὶ σημείωμα πεζὸν περὶ μεγάλης τινὸς σιτοδείας, γενομένης ἐν Θεσσαλίᾳ μεταξύ τῶν ἐτῶν 1774 καὶ 1775· μεθ' ἃ παρατίθησιν ἕτερα σημειώματα γεγραμμένα μεταξύ τοῦ 1667-ου καὶ τοῦ 1810-ου ἔτους.

Ἀλέξανδρος Λαυριώτης, Περί τῆς τομῆς τοῦ ἰσθμοῦ Παλλήνης, τῆς νῦν Κασσάνδρας [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 341—343]. — Δημοσιεῖσι χρυσόβουλλον Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου (γεγραμμένον ἔτει 1407-ῳ), ἐν ᾧ γράφει οὗτος, ὅτι «κύριος τῆς Θεσσαλονίκης γεγόμενος καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ἀπάντων πεποιημένος τὴν πρόνοιαν» ἠβουλήθη «τὸ περὶ τὴν Παλλήνην ἀνανεώσασθαι τεῖχος, ὃ Κασσάνδρειαν μὲν ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατὴρ ἐκείνος ὠνόμασεν, ἐκ βάθρων πεποιημένος αὐτό, οἱ δὲ μετ' αὐτὸν ἐν ὑστέρῳ Ποτίδαιαν» διὸ καὶ προστίθησιν ὁ αὐτοκράτωρ, ὅτι «ὦρυξα τάφρον περὶ αὐτὸ καὶ ἤνωσα τὴν ἐν τῷ κόλπῳ τῷ Θερμαϊκῷ θάλασσαν μετὰ τῆς ἐν τῷ κόλπῳ τῷ Τορωναικῷ θαλάσσης καὶ νῆσον εἰργασάμην τὴν ἡπειρον».

Μ. Ι. Κεφάλας, Περί γενέσεως τῆς καθωμιλημένης γλώσσης κατὰ Γ. Ν. Χατζιδάκιν [Νεολόγου Ἐβδομαδιαία Ἐπιθεώρησις, τ. II, 1892, σ. 5—7, 46—48, 64—66, 87—88, 126—127, 164—165] — Περίληψις τῆς Einleitung in die Neugriechische Grammatik von Hadjidakis. Leipzig. 1892.

Ἡροκλέους Βασιάδου, Περί προφορᾶς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐπιστολιμαῖαι διατριβαὶ πρὸς τὸν μαρκήσιον De Queux de Saint-Hilaire [Νεολόγου Ἐβδομ. Ἐπιθ. II, 1892, σ. 121—126, 141—143, 521—523, 621—623, 641—642].

Β. Α. Μυστακίδης, Πνευματική κίνησις ἐν Καππαδοκίᾳ κατὰ τὸν ιη' καὶ ιθ' αἰῶνα. Ἀνέκδοτον δίπλωμα διδασκαλικόν [Νεολόγου Ἑβδομ. Ἐπιθ. II, 1892, σ. 85—87, 106—107].

Ν. Καπιγιολδάσης, Ὁ γάμος παρὰ Σιδερούντιοις [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 809].—Περιγραφή γαμικῶν τινων ἐθίμων τῶν ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ κωμητῶν Σιδερούντιων.

Ἀλέξανδρος Ε. Λαυριώτης, Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Παλαιο-λόγου αὐτοκράτορος Ῥωμαίων ἀνέκδοτον [Νεολόγου Ἑβδομ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 201—204].—Τοῦ χρυσοβούλλου τούτου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πολλοὶ γεγόνασι τῶν τοῦ σωτῆρος ἐντολῶν πληρωταί», πρῶτος ἐμνήσθη Victor ὁ Langlois [Le Mont-Athos et ses monastères. Paris 1867, σ. 34] γέγραπται ἔτει 1341-φ καὶ σκοπὸν ἔχει τὸ ἐν τῇ Λαύρᾳ τοῦ Ἁθω νοσοκομεῖον, ὅπερ ἠρίθμει τότε κλίνας ἐβδομήκοντα. Ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ περιέχονται καὶ πληροφορίες χρήσιμοι περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πύλης τοῦ τιμίου Προδρόμου, περὶ τε τοῦ ξενῶνος τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος καὶ περὶ τινων βυζαντινῶν οἰκογενειῶν.

Ἀλέξανδρος Ε. Λαυριώτης, Ἱστορικά περὶ τοῦ Ἁθω [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 881—883, 904—906, 926].—Δημοσιεύει τεμάχῃ περὶ τοῦ ὅρους Ἁθω, ἃ συνήθροισεν ἐκ τῶν ἤδη γνωστῶν συγγραφέων τῆς ἀρχαίας καὶ μέσης ἑλληνικῆς φιλολογίας· εἶτα δὲ προστίθῃσιν ἱστορικὸν ὑπόμνημα ἐκ χειρογράφου τῆς μεγάλης Λαύρας, οὗ μέγα μέρος ἐγινώσκομεν ἐκ τῆς Ἀθωϊτικῆς ἱστορίας τοῦ ἐπισκόπου Πορφυρίου τοῦ Οὐσπένσκη [Исторія Аѳона; часть III σ. 618—619].

Μ. Ι. Γεδεών, Ἐπίσκεψις εἰς Ἀφουσίαν [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 861—864].—Περιγραφή μικρᾶς νήσου κειμένης ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Ἀρτάκης, καλουμένης δὲ νῦν Ἀραπλάρ, ἔνθα καὶ χωρίον ὁμώνυμον ὑπάρχει· δείκνυνται δ' ἐκεῖ λείψανα μονυδρίων. Ὁ Γεδεών εὔρε τεμάχῃ δύο βυζαντινῶν ἐπιτυμβίων ἐπιγραφῶν ἀσημάντων καὶ πέντε χάρτινα χειρόγραφα: δύο μουσικὰ στιχηράρια, Ἀπόστολον ἔνα, συλλογὴν συγγραμμάτων Συμεῶν τοῦ Θεσσαλονίκης καὶ ἀντίγραφον νομοκάνονος, γενόμενον ἔτει 1779-φ ἐν Μετεώροις ὑπὸ Γερασίμου τοῦ Βυζαντίου, μητροπολίτου Ῥάσκας· ἔχει δὲ τὰ βιβλία ταῦτα τὸ ἐν τῇ νήσῳ μετόχιον τῶν Βατοπεδινῶν. Ἡ συλλογὴ τοῦ Συμεῶν, ἔχουσα περὶ τὸ τέλος καὶ τινα τῶν πονημάτων Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἐγράφη ἔτει 1680-φ, κατὰ τὸ σημείωμα τοῦτο. «Ἐΐληφε τέλος ἡ παρούσα βιβλος Συμεῶν Θεσσαλονίκης ἔτει αχπ', ἐν μηνι ιουνίῳ δ', ἰνδικτιῶνος γ' ἀντεγράφη δὲ παρ' ἐμοῦ Ἰωάννου ἱερέως, τάχα μεγάλου πρωτοπαπᾶ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, τῆς Βυζαντιδὸς πόλεως ὄντος γέννημα· καὶ ἐγράφη ὄντος ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ, ἐν τῇ Ἀγίᾳ», τουτέστιν ἐν τῷ Τζιβαλίῳ Κωνσταντινουπόλεως. Ἐν ἐτέρῳ σημειώματι ὁ αὐτὸς Ἰωάννης λέγει ἐαυτὸν «ιερομνήμονα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας». Προστίθῃμι τούτοις, ὅτι τὸν αὐτὸν Ἰωάννην εὔρον ἐγὼ καὶ μέγαν ὀνομασμένον σακελλάριον τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, καὶ ὅρα τὸ περὶ τούτου σημείωμα ἐν τῇ ἐκθέσει μου παλαιογραφικῶν καὶ φιλολογικῶν ἔρευνῶν [Ἑλλην. Φιλ. Συλλ. τ. ιζ', παράρτ. ἀρχαιολ. σ. 35]· ἔγραψε δὲ ὁ αὐτὸς Ἰωάννης ἰδίᾳ χειρὶ καὶ πολλὰ φύλλα τῆς

Νομικῆς Συναγωγῆς Δοσιθέου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων, ἀναγνωρισθέντα παρ' ἐμοῦ συμπαραβολῇ τῆς γραφῆς αὐτῶν πρὸς τὴν γραφὴν τοῦ κώδικος, ἐν ᾧ κατονομάζει ἐαυτὸν ὁ Ἰωάννης μέγαν σακελλάριον.

Μ. Ι. Γεδεών, Ἀκολουθία γινομένη τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ Παρασκευῇ [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. ΙΙ, 1893, σ. 444—446]. — Κείμενον τῆς ἀκολουθίας ἄνευ τινὸς ἐρμηνείας τοῦ ἐκδότου, ληφθὲν ἐκ χειρογράφου τῆς ἐν τῷ μετοχίῳ τοῦ Παναγίου Τάφου βιβλιοθήκης, ἐν ᾧ γέγραπται τοῦτο μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν· «μεταγραφεῖσα ἐκ τινος παλαιοῦ βιβλίου ἐν μεμβράναις, εὐρεθέντος ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, ἐν χωρίῳ καλουμένῳ Συκῇ τῆς Βιθυνίας»· λέγεται δὲ τὸ χωρίον τοῦτο τανῦν Συγή.

Ἀλέξανδρος Ε. Λαυριώτης, Ἱστορικά· ποικίλη ἱστορία [Νεολ. Ἑβδ. Ἐπιθ. ΙΙ, 1893, σ. 1007—1009, 1021—1023. ΙΙΙ, 1893, σ. 23—25]. — Δημοσιεύει μέρη τινὰ τῆς ἀνεκδότου Βίβλου τῶν Βασιλειῶν Καισαρίου τοῦ Δαπόντε· α) τάξιν γινομένην ἐπὶ ὑποδοχῇ τινος ἐλευθέρου Κονιάτου, τουτέστι Μασόνου, ἐξ ἧς μανθάνομεν ὅτι τὸ πρῶτον ἐφανερώθησαν οἱ Μασόνοι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐν τῇ πόλει Σμύρνῃ, πατριαρχοῦντος ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ πατριάρχου Παΐσιου, πρὸς δὲ καὶ ὅτι κατηγγέλθησαν ἐκεῖνοι τότε πρὸς αὐτὸν ὑπὸ Νεοφύτου μητροπολίτου Σμύρνης ἔτει 1747-φ. β) γράμμα Παρθενίου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων [1744], δι' οὗ Κωνσταντῖνος ὁ Δαπόντες, γραμματεὺς ὢν ἔτι τοῦ Μολδοβλαχίας ἡγεμόνος Ἰωάννου Νικολάου τοῦ Μαυροκορδάτου, τιμητικῶς ὠνομάσθη μέγας ἐκκλησιάρχης τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων· γ) γράμμα Βεράρδου Φάβκενερ, πρεσβευτοῦ τῆς Ἀγγλίας παρὰ τῇ Ὀθωμανικῇ Πόρτᾳ, δι' οὗ Κωνσταντῖνος ὁ Δαπόντες ἔτει 1739-φ καθίσταται πρόξενος τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ νήσῳ Σκοπέλῳ· δ) περιγραφὴν μαρμαρίνου σκεύους πολυτίμου, φυλαττομένου ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ Κουτλουμουσίου καὶ φέροντος ἐπιγράμματα δύο, ἐν οἷς ὀνομάζεται ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος Ἄγγελος ὁ Κομνηνός· ε) γράμμα Σάββα ἱερομονάχου καὶ καθηγουμένου τῆς Μεγάλης Λαύρας, δι' οὗ συνιστᾶται πρὸς τοὺς ἐν Ῥωσίᾳ Πατάπιος ὁ μοναχός [1651]· ς) γράμμα πατριαρχικὸν ἀνώνυμον περὶ τοῦ μονυδρίου τοῦ ἀγίου Νικολάου, τοῦ περὶ τὰ Ζύχνα τῆς Μακεδονίας· ζ) ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς νήσου Σκύρου [1360] πρὸς τὸ ριζιμέντον τῆς Εὐρίπου, γεγραμμένην ἑλληνιστί τε καὶ λατινιστί· ἡς τὸ περιεχόμενον ἐκ προστάξεως ἐβεβαίωσε Φραντζέσκος Πασκαλῖγος ὁ ῥέκτωρ τῆς νήσου Σκύρου· η) ἔγγραφον περὶ διαφορᾶς τινος ἀναφύσεως ἐν Κρήτῃ περὶ τῆς Ἀγίας Μονῆς ἔτει 1687-φ· θ) ἔγγραφον ἐπιστάσις πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Σάμῳ ναοῦ τοῦ ἀγίου Μιχαήλ Συνάδων, γεγραμμένον ἔτει 1747-φ.

Μανουὴλ Ι. Γεδεών, Δύο βυζαντιναὶ τοποθεσίαι. Φανάριον καὶ Πετρίον [Νεολόγου Ἑβδομ. Ἐπιθ. ΙΙ, 1893, σ. 21—23, 41—43].

Γεώργιος Βεγλερῆς, Περὶ τοῦ ναοῦ τῶν Χαλκοπρατείων [Νεολ. Ἑβδομ. Ἐπιθεώρησις ΙΙ, 1893, σ. 130]. — Περὶληψὶς μελέτης περὶ τούτου τοῦ ναοῦ.

Μανουὴλ Ι. Γεδεών, Λεῖψανα βυζαντινῶν ναῶν ἐν τοῖς ἀγίασμασιν [Νεολ. Ἑβδομ. Ἐπιθ. ΙΙ, 1893, σ. 144—145, 161—163].

Ἐλευθέριος Ταπεινός, Τὰ ἀγιάσματα ὡς λείψανα ἀρχαίων ναῶν [Νεολ. Ἑβδομ. Ἐπιθ. ΙΙ, 1893, σ. 186—188].

Ι. Μηλιόπουλος, Τὰ ἀγιάσματα ὡς λείψανα ἀρχαίων ναῶν [Νεολ. Ἐβδομ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 224—225].

Γρ. Π. Κακάβας, Τὸ λουῦμα τῆς Θεοτόκου τῶν Ἀραβίνδου καὶ τὰ ἀγιάσματα παρ' ἡμῖν [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 361—365, 381—384].

Ἡλ. Ἀλεξανδρίδης καὶ Γ. Λαμπουσιάδης, Περὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἀγιασμάτων καὶ κατὰ πόσον ταῦτα δύνανται νὰ ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν εὐρεσιν ἐρειπίων βυζαντινῶν ναῶν [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 421—424].

Δημήτριος Καλέμης, Τὰ ἀγιάσματα ὡς λείψανα ἀρχαίων ναῶν [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 546—547, 565—566, 601—602].

Περὶ τῶν τίτλων «προέδρου» καὶ «τόπου ἐπέχοντος» γινῶμαι διαφόρων [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. 1893, σ. 541—546].

Ἀνθιμος Ἀλεξούδης, μητροπολίτης Ἀμασείας, Περὶ τῶν τίτλων «προέδρου» καὶ «τόπου ἐπέχοντος» [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 941—944]. — Ἀπόκρισις πρὸς τὸν περὶ τῶν αὐτῶν τίτλων γράψαντα Ταράσιον, μητροπολίτην Ἡλιουπόλεως καὶ Θυατείρων.

Βασίλειος, μητροπολίτης Σμύρνης, Παρατηρήσεις τινές περὶ ἐπισκοπικῆς προεδρείας καὶ τῆς φράσεως «καὶ τὸν τόπον ἐπέχοντος» [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. III, 1893, σ. 14].

Ν. Ι. Γιαννόπουλος, Τοπογραφικὰ (Θεσσαλίας)· Ναρθάκιον ὄρος καὶ ὁμώνυμος πόλις [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. III, 1893, σ. 25—27].

Αἱ Συμπληγάδες νῆσοι [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. III, 1893, σ. 67—68]. Ἀνώνυμον ἄρθρον.

Ν. Ι. Γιαννόπουλος, Τὰ ἐν Θεσσαλίᾳ Μετέωρα. Αἰγίνιον, Σταγοί, Καλαμπάκα, Μετέωρα [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. I, 1892, σ. 539—543]. — Τὸ ἄρθρον τοῦτο περιέχει καὶ τινὰς ἐλληνικὰς ἐπιγραφὰς τῆς βυζαντινῆς περιόδου, ὧν μία, ἡ ἐν τῇ μητροπόλει Καλαμπάκας, λέγει κατὰ τὴν ἐμὴν ἀνάγνωσιν ταῦτα· «Μνημεῖον τὸ ἐγεγόνη ἀ[πὸ] τὴν ἡμέραν τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως ἡμῶν Σημεόντος Παλεολόγου καὶ τῆς εὐσεβεστάτης δεσποίνης ἡμῶν ---, ἀρχιερατεύοντος Νίλου τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου· νὰ ἔχη τὴν ἀρὰν τῶν τιμῶν θεοφώρων πατέρων ὅστις ---». Συμεὼν οὗτος ὁ Παλαιολόγος ἐστὶν ἴσως ὁ σέρβος ἡγεμονίδης, υἱὸς Οὐρός, δεσπότης Αἰτωλίας Ἀκκρανίας καὶ Θεσσαλίας [1345—1371]· σύζυγος δὲ τούτου Θωμαῖς ἦν ἡ Ἀγγελοκομνηνὴ, θυγάτηρ Ἰωάννου δεσπότη τοῦ Ἀγγελοκομνηνοῦ. Μετὰ τὴν λέξιν «ἡμῶν» ὁ ἐκδότης ἀνέγνω τὸ ὄνομα Ἀννης· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ μεγαλοκεφαλαιῶδες κείμενον τῆς ἐπιγραφῆς, ὡς ἐν τῷ τύπῳ κεῖται, τυγχάνει ὃν ἀνεπαρκὲς πρὸς ἀκριβῆ τῆς ἐπιγραφῆς ἀνάγνωσιν, ἀφήμι τὸν τόπον ἐγὼ τοῦ ὀνόματος ἐκείνου κενόν.

Μ. Ι. Κεφάλας, Οἱ δημῳδαὶς τύποι τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τοῦ α' καὶ β' προσώπου, κατὰ τὸν Hesselting [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 324—325].

Δ. Η. Οἰκονομίδης, Περὶ τῆς νέας ἐλληνικῆς [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 301—305, 321—324, 343—345].

Εὐγένιος Ζαλακώστας, Προλήψεις καὶ παραδόσεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. I, 1892, σ. 308—310, 326—328].

Μ. Ι. Γεδεών, Σελίδες ἐκ τῆς ἱστορίας ἑλληνικῶν ὀρθοδόξων ἀποικιῶν. Λονδῖνον, Τύνις [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. II, 1893, σ. 1001—1004].—Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ὁ Γεδεών γράφει τινὰ περὶ Ματθαίου πατριάρχου τῆς Ἀλεξανδρείας, εἶτα δὲ τρία καταχωρίζει γράμματα τοῦ αὐτοῦ, παραληφθέντα ἐκ χειρογράφου εὐρισκομένου νῦν ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ Κουτλουμουσίου, ἐν ᾧ ὁ ῥηθεὶς ἀπέθανε πατριάρχης ἔτει 1775-ω· ἀλλ' ἀγνοεῖ παντάπασι ὁ ἐκδότης ὅσα πρότερον ἔγραψε περὶ τοῦ αὐτοῦ Ματθαίου χρήσιμα Σπυρίδων ὁ Λάμπρος. Ὁ Γεδεών οὔτε τοῦ κώδικος τὸν ἀριθμὸν ἐσήμανεν, οὔτε τὴν αὐτοῦ κατὰστασιν περιέγραψεν, οὔτε τὸ τί περιέχει τέλος αὐτὸς ὁ κώδιξ ἐφανέρωσε. Σπυρίδων ὅμως ὁ Λάμπρος οὐ μόνον ταῦτα πάντα προεγνώρισεν ἡμῖν ἐπαρκῶς [Δελτίον τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρίας τῆς Ἑλλάδος· τεύχος XI, 1891, σ. 560—578], ἀλλὰ καὶ πέντε γράμματα συνεξετύπωσεν ἐρμηνεύσας, ἀντιγράφας ταῦτα ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ κώδικος· ὅστις, ὡς φαίνεται, τυγχάνει ὦν κώδιξ ἐπίσημος τοῦ πατριαρχείου τῆς Ἀλεξανδρείας, παραληφθεὶς ἐκείθεν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου Ματθαίου, παραιτησαμένου τὸν αὐτοῦ θρόνον. Τέσσαρα τοίνυν ἔγραφα τοῦ Ματθαίου προεξέδωκεν ὁ Λάμπρος, ὧν δύο σχεδὸν ἔχουσι πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν Ἀλγερίῳ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίας· νῦν δὲ προστίθῃσι τούτοις ὁ Γεδεών ἕτερον, ὅπερ ἐστάλη πρὸς τοὺς ἐν Τύνιδι χριστιανούς ὀρθοδόξους [1763]· μετὰ δὲ τοῦτο γράμμα δημοσιεύει τοῦ Ματθαίου, σταλὲν πρὸς τὸν ἐν Λονδίνῳ λόρδον Φίλιππον τὸν Λόδβερ, καὶ πάλιν ἕτερον τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς αὐτόθι χριστιανούς ὀρθοδόξους [1764]· ἀμφοτέρω δὲ ταῦτα σχετίζονται πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκεῖ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίας.

Μιχαὴλ Ἰ. Ζάκας, Ἡ ἐορτὴ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος καὶ τὰ Κούρεντα [Νεολ. Ἐβδομαδ. Ἐπιθ. III, 1894, σ. 625—628].—Περιγραφὴ σύντομος ἐθίμου τινὸς γυναικῶν τε καὶ παρθένων τῶν περὶ τὰ Κούρεντα χωρίων, αἵτινες ἐπὶ συλλογῇ πηλοῦ χρησίμου ταῦταις ἐκ τοῦ πρηνοῦς ὄχθης τοῦ Καλαμᾶ ποταμοῦ (ἀρχ. Θυάμιδος) συναθροίζονται καθ' ἑκατοντάδας ἀπαξ τοῦ ἔτους, τῆς Ἀναλήψεως ἐορταζομένης, ἵνα συνευφρανθῶσι διὰ χορῶν ποικίλων καὶ τραγουδίων, ὧν ἡ μελωδία κατανύγει σφόδρα τοὺς συμπαρισταμένους· εἰσὶ δὲ τὰ τραγούδια ταῦτα, καθὰ λέγει ὁ Ζάκας, ἰδιόρρυθμα, μελωδούμεν' ἀποκλειστικῶς «κατὰ τὴν χρυσὴν τῆς αὐγῆς ὥραν»· ἀτυχῶς ὅμως οὐδὲν αὐτῶν ἐκ τοῦ στόματος τῶν γυναικῶν ἐκείνων ὑπετύπωσεν ἐπὶ χάρτου διὰ τοὺς ἀναγνώστας τῆς περιέργου διατριβῆς αὐτοῦ. Τὰ δὲ Κούρεντα κωμόπολις ἐστὶ «σπουδαία, βλ τῶν Ἰωαννίνων» εὐρισκομένη. Ἰωάννης δὲ Λαμπρίδης ὁ ἱατρός ἔγραψε τὰ Κουρεντιακά, βιβλίον, ὡς φαίνεται, χρήσιμον, ὅπερ ἐγὼ μέχρι τοῦδε παντάπασι ἀγνοῶ, τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ μόνον ἐξ ὑποσημειώσεως τοῦ Ζάκα γνωρίσας.

Ν. Γιαννόπουλος, Ἡ Φθιωτικὴ πόλις Ἐρέτρια [Νεολόγου Ἐβδομ. Ἐπιθ. III, 1894, σ. 455—457, 478—479].—Περιγραφὴ τῶν ἐρειπίων αὐτῆς, εὐρισκομένων ἐπὶ λόφου κωνοειδοῦς, ὅστις ὑψοῦται μετὰ τῶν κωμῶν Ἰνελὶ καὶ Τσαγγλὶ.

Ν. Γιαννόπουλος, Ἱστορικά· χρυσόβουλλον τῆς ἐπισκοπῆς

Σταγῶν [Νεολ. Ἑβδομ. Ἐπιθ. III, σ. 557—559].—Δημοσιεύει τοῦτο μετὰ σημειώσεων, ἀντιγράψας «ἐκ τοῦ τοίχου τῆς ἐκκλησίας τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐν Καλαμπάκᾳ» ἄγνοεῖ δὲ τὰς προτέρας αὐτοῦ τυπώσεις, ὧν ἐγὼ γινώσκω τὰς α') Σταυράκη τοῦ Ἀριστάρχου, γενομένην βοηθεῖα δύο ἀντιγράφων ἔτει 1867-φ [Ἑλλην. Φιλολογ. Σύλλ. III, σ. 32—34]. β') Ἀντίγραφον ἀνώνυμον τῆς ὀκτωκαίδεκάτης ἐκατονταετηρίδος, εὑρεθὲν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Εὐαγγελικῆς ἐν Σμύρνῃ Σχολῆς καὶ καταχωρισθὲν σχεδὸν ἀπαρράλλακτως ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν χειρογράφων αὐτῆς, τῷ συντεταγμένῳ παρ' ἐμοῦ πρὸ χρόνων ὀκτωκαίδεκα [Σμύρνη 1877, σ. 66—68]. γ') Ἀντίγραφον τοῦ Leon Heuzey, Mission archéologique en Macédoine. Paris 1876, σ. 453. δ) Τὸ αὐτὸ ἀντίγραφον μετὰ διορθώσεων εἰκαστικῶν ἐξεδόθη παρὰ τῶν βυζαντινιστῶν Miklosich καὶ Ios. Müller [Acta et diplomata, τ. V, 1887, σ. 270—273], ἀγνοησάντων ὡσούτως τὰς δύο προτέρας ἐκδόσεις. Τανῦν δὲ τὸ πέμπτον ὡς ἄγνωστον ἐκδίδεται παρὰ τοῦ Γιαννοπούλου, οὐδὲν ἀπολύτως ἀτυχῶς ἐμφανίσαντος νέον, δυνάμενόν πως τοῦ χρυσοβούλλου τὴν σύνταξιν ἐξακριβῶσαι· τοῦναντίον δὲ καὶ παραλείψεις ἐμπεριέχει φράσεων αὐτοῦ τὸ ἀντίγραφον, καὶ λέξεις οὐχ ὑπαρχούσας ἐν τῷ πρωτοτύπῳ καὶ τῶν τοπικῶν ὀνομάτων ἀναγνώσματα, τὴν προτέραν αὐτῶν ἀσάφειαν ἐπαυξάνοντα. Οὕτω πρὸ τοῦ «πρεσταγματικόν» ὁ Γιαννόπουλος ἀναγινώσκει τὸ «τῆς αὐτῆς ἐπισκοπῆς», ὅπερ ἐλλείπει τοῖς προεγνωσμένοις ἅπασιν ἀντιγράφοις· ὑπάρχει δὲ τοῦτο πραγματικῶς ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ἢ οὐ; Τῶν δὲ παραλείψεων τοῦ Γιαννοπούλου σημειοῦμαι ταύτας· μετὰ τὸ «κληρικοὺς ἐνυποστάτους» δύο τῶν προεγνωσμένων ἀντιγράφων προστιθέασι τὸ «τριάχοντα τέσσαρχα» καὶ πάλιν πρὸ τοῦ «εἰς τὸ Λαμπόχορον» τὸ «ἡ Δουπιανὴ καὶ ἡ μονὴ τῆς Θεοτόκου» καὶ πάλιν μετὰ τὸ «εἰς τὸν Ζυγόν» προστιθέασι τὸ «καὶ καταβαίνει πρὸς νότον εἰς χωρίον τὸ λεγόμενον Χαλίκι [ἢ Χαλῆκι], καὶ ἀναβαίνει εἰς τὰ Λευκὰ Ὅρη καὶ εἰς τὸ βουνὸν τῆς». Καὶ ἕτερα τοιαῦτα χάσματα παρατηρεῖ τις ἐν τῷ τελευταίῳ ἀντιγράφῳ· ὑπάρχουσι δ' ἐν αὐτῷ καὶ τόπων ὀνόματα, πρότερον ἄλλως ἀναγνωσθέντα· οἷον, τὸ Λαμπόχορον οὕτω μὲν ἀνέγνωσε καὶ ὁ Heuzey, ὁ δὲ τῆς ιη' ἐκατ. ἀντιγραφεὺς Λιπόχορον, οἱ δὲ τοῦ 1867 Λιμπόχορον ἢ Λυμπόχορον· τὸ δὲ Τζερνιτζόβου τοῦ Γιαννοπούλου τρεῖς μὲν ἕτεροι Τζηρνιτζόβου γράφουσιν, εἰς δὲ Τζηρνικοτζόβου· τὸ δὲ Ἑλαταίνης, ὅπερ ὁ Γιαννόπουλος ἀνεγνώρισεν ἐν τῷ νῦν λεγομένῳ Σκλάταινα, γράφουσιν ἕτεροι Σθλάτινας, Σθλάταινας, Σθλατένας· τὸ δὲ Βλύμπι, ὅπερ ὀνομάζεται νῦν Βλέμπι, δύο μὲν ἀντίγραφα τῷ Βλέμπι τύπῳ παραδιδόασιν, ἐν δὲ τῷ Βλέμῳ. Καὶ ταῦτα μὲν ἱκανά, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι τὸ νεώτατον ἀντίγραφον ἐλαχίστην ἀξίαν ἔχει· καὶ ἐπειδὴ πάντα τὰ μέχρι τοῦ νῦν ἐγνωσμένα τῆς ἐπιγραφῆς ἀντίγραφα, οὐ μόνον ὀνοματικῶς ἢ λεκτικῶς πρὸς ἀλλήλα διαφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ γραμματικὴν ἢ φωνητικὴν—φαίνεται γὰρ ὅτι τὸ χρυσόβουλλον ἀντέγραψεν ἐπὶ τοῦ τοίχου ζωγράφος ἀγράμματος—, συμφέρουσα πάντως ἐστὶ τοῖς φιλόλογοις ἢ μετὰ προσοχῆς ἀπαράλλακτος ἀνάγνωσις τοῦ πρωτοτύπου παρ' ἄλλου τινός, ἵνα τὸ χρυσόβουλλον τοῦ Ἀνδρονίκου τύχη κατόπι κριτικῆς ἐκδόσεως· ἐγὼ δὲ μάλιστα συνίστημι τὴν διὰ φωτογραφίας, εἰ δυνατόν, ἀποτύπωσιν, ἢ ἀκριβῶς ἀναγνωσθῶσι τὰ συνηνωμένα στοιχεῖα ἢ τὰ τυχόν ὑπάρχοντα ἐπὶ τοῦ τοίχου συντετηρημένα ῥησεῖδια.

Δ. Ἀ. Παναγιωτίδης, Θεσπρωτικά [Νεολόγου Ἑβδομ. Ἐπιθ. III, 1894, σ. 335—336, 343—345]. — Δημοσιεύει συνοδικὸν σιγίλλιον τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παΐσιου, ὅπερ γραφὲν ἰουνίῳ μηνὶ ἔτους 1728-ου ἐδόθη τῷ μοναστηρίῳ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τῷ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Βοθροντοῦ καὶ Γλυκῆος (παρὰ τὴν κώμην Μάλτζανι), οὗ τὸ πρωτότυπον ἐξηφανίσθη· μνημονεύονται δ' ἐν τῷ σιγίλλῳ τούτῳ τὰ ὀνόματα τινῶν ἀρχιερέων, οἷον Νήφοντος Ἰωαννίνων, Δοσιθέου Βελλᾶς ἐπισκόπου, Νικοδήμου Δρυϊνουπόλεως, Μακαρίου Βοθροντοῦ καὶ Γλυκῆος, Σωφρονίου Χειμάρρας ἐπισκόπου καὶ Δελβίνου, οἵτινες περὶ τὸ 1543-ον ἔτος ἤκμαζον· ἀναφέρονται δὲ καὶ τούτων μεταγενέστεροι ἀρχιερεῖς, οἷον Παρθένιος ἐπίσκοπος Βοθροντοῦ καὶ Γλυκῆος, καὶ Νικηφόρος ἐπίσκοπος Χειμάρρας καὶ Δελβίνου, οἵτινες ἔζων ἔτει 1728-ῳ. Τὸ αὐτὸ σιγίλλιον ἐμπεριλαμβάνει καὶ τόπων ὀνόματα τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας. Ὁ ἐκδότης ἐδημοσίευσεν καὶ δεύτερον σιγίλλιον τῆς αὐτῆς μονῆς, γενόμενον συνοδικῶς ἔτει 1831-ῳ, πατριαρχοῦντος ἐν Κωνσταντινουπόλει Κωνσταντίου τοῦ ἀπὸ Σινᾶ ὁρους.

Δημ. Οἰκονομίδης, Μυθολογικὰ στοιχεῖα ἐν τῇ διαλέκτῳ τοῦ Πόντου [Νεολόγου Ἑβδομ. Ἐπιθ. III, 1894, σ. 523—525, 543—545, 564—566, 583—585, 603—605]. — Σημειώσεως ἄξια μυθολογικὴ πραγματεία, ἣν ὁ συγγραφεὺς ἀνέγνω παρρησίᾳ διαφόροι ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ἐν τῷ Κωνσταντινουπόλεως Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ διό καὶ ταύτην ἔγραψε διὰ τοὺς πολλούς, οὐχὶ δὲ διὰ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος φιλόλογους. Ἀλλὰ καὶ οὕτω δημωδῶς γεγραμμένη περιλαμβάνει σπουδαίαν ὕλην χρησίμην, ἥς οἱ φιλόλογοι στέρονται· οἷον δημῶδες ἐκ τοῦ Πόντου παραμῦθιον, ὅπερ ὁ Οἰκονομίδης ἀντιπαρέθετο διπλῶς, τουτέστι κατὰ τε τὸ κοινὸν ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν ὀμιλούμενον ἑλληνικὸν ἰδιῶμα, καὶ κατὰ τὸ ποντικόν, προσθέμενος ἅμα καὶ τῶν λέξεων τῶν ποντικῶν ἐρμηνεῖαν προχειροτάτην, καὶ τῶν μυθολογικῶν ὕλῶν αὐτοῦ τοῦ παραμυθίου καλλίστην ἐξηγήσιν· τίνος δὲ τύπου τοῦ Πόντου παρίστησι τὸ παραμῦθιον ἰδιῶμα γλωσσικόν, οὐκ ἐδήλωσεν ὁ τούτου φιλοπονώτατος ἐρμηνευτής· ἔγραψε μέντοι τὸ παραμῦθιον πιστότατα, τυπώσας ἐν αὐτῷ τὴν γνησίαν ποντικὴν ἐκφώνησιν, ἐφ' ὅσον δηλαδὴ τὸ νῦν ἀτελὲς ἑλληνικὸν ἀλφάβητον ἐπέτρεψεν αὐτῷ ταύτην ἐπὶ τοῦ χάρτου παραστήσαι.

Μ. Παρανίκας, Συμβολαὶ εἰς τοὺς ἐπισκοπικοὺς καταλόγους τοῦ σεβ. μητροπολίτου Ἀμασειᾶς κ. Ἀνθίμου Ἀλεξούδη [Νεολ. Ἑβδομ. Ἐπιθ. III, 1894, σ. 618—619, 633]. — Διὰ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης οἱ τῆς Ἐπιθεωρήσεως ἀναγνώσται μέλλουσι μανθάνειν ὀνόματα μητροπολιτῶν ἀρχαίων, ἃ συνθήρσι φιλοπῶνας ὁ σεβασμὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει καθηγητής, Ματθαῖος ὁ Παρανίκας, ἵνα συμπληρώσῃ τοὺς ἐν ἐφημερίσιν κατακεχωρισμένους ἐπισκοπικοὺς πίνακας τοῦ γέροντος μητροπολίτου τῶν Ἀμασέων, Ἀνθίμου τοῦ Ἀλεξούδη· καὶ δὴ τὸ πρῶτον ὁ Παρανίκας ἐκδίδωσι τύποις ἔγγραφα συνοδικὰ δύο τῶν οἰκουμενικῶν πατριαρχῶν Ἰακώβου καὶ Παρθενίου, τὸ μὲν Ἰακώβου ἔτει 1680-ῳ συνταχθέν, τὸ δὲ Παρθενίου ἔτει 1675-ῳ· ἃ συνεγράψαντο συνεδριάζοντες ἀρχιερεῖς εἰκοσι καὶ ἑπτὰ· τούτων δὲ τινες, ἧ τέως ἀγνώστους, ἡ μετὰ χρονολογίας πρότερον ἀνακριβοὺς ἐγνωσμένους, ἐπιπροστίθησιν ὁ Παρα-

νίκας τοῖς πίναξι τῶν μητροπολιτῶν Καισαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ, Βίρνης, Ἀρτης, Ἀγχιάλου, Μαρωνείας, Λητίτζης τε καὶ Σταγῶν.

Α. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς.

Μιχ. Ίακ. Μαρκόπουλος, Ἀντωνίου Ίουστινιάνι λατίνου ἐπισκόπου Σύρου ἐκθεσις περὶ τῆς νήσου Σερίφου (Εἰκονογραφημένη Ἑστία 1894. I. 204—205).

Переводъ съ итальянской рукописи, которую собирается издать авторъ.

Джустиниани въ 1700 году принесло бурю къ Серифу, который онъ и описываетъ вкратцѣ въ своемъ дневникѣ. На островѣ въ то время была одна крѣпость, около 800 православныхъ жителей, 15 церквей и столько же священниковъ, «едва понимающихъ, чтò читаютъ».

Въ ставропигиальномъ монастырѣ въ 8 миляхъ отъ города жило 60 монаховъ (10 принявшихъ постриженіе и 50 послушниковъ), обрабатывавшихъ монастырскія земли и собиравшихъ милостыню. Красивая церковь арх. Михаила съ куполомъ (τροῦλλος) вымощена паросскимъ мраморомъ. Католическаго епископа встрѣчали монахи съ колокольнымъ звономъ и пѣніемъ, въ чемъ онъ и усмотрѣлъ «религіозную простоту» ихъ, изъ разговора съ ними нашелъ, что они не понимаютъ даже основаній религіи, и возымѣлъ благія надежды на ожидавшееся прибытіе въ епархію его іезуитовъ: такъ какъ на островѣ не было ни одного католика, то онъ находилъ полезнымъ, чтобы тамъ поселился какой-либо воспитанникъ Греческой Коллегіи для наставленія душъ.

Γ. Μ., Μία μετὰφρασις τῆς πεντατεύχου (Εἰκονογραφημένη Ἑστία 1894. I. 254).

Рѣчь идетъ вкратцѣ о переводѣ пятикнижія съ еврейскаго на новогреческій языкъ, напечатанномъ еврейскими буквами въ Константинополѣ въ 1547 году, по статьѣ Лазаря Беллели (Revue des études grecques 1890 pp. 288—308). Авторъ выражаетъ желаніе, чтобы переводъ этотъ изданъ былъ вполнѣ.

Я. С.

ГЕРМАНІЯ.

«Byzantinische Zeitschrift» herausgegeben von Karl Krumbacher. III Band. (1894).

Отдѣлъ I. Исслѣдованія и матеріалы (стр. 1—165, 225—408, 437—606).

J. Strzygowski, *Inedita der Architektur und Plastik aus der Zeit Basilios' I* (867—886) (стр. 1—16).

Авторъ даетъ подробное описаніе церкви Успенскаго монастыря въ Скрипу (на Кефисѣ, близъ Ливадіи), построенной въ 873—4 г., и представляющей собою драгоцѣнный для науки памятникъ византійской архитектуры за періодъ отъ Юстиніана I до Комниновъ, весьма темный въ